

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.

Postatakarékpénztári csekkszám: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SANDOR.

JÉZUS NŐTESTVÉREI

Az egyházkerületi közgyűlés alkalmával tartott diakonisszaszentelésen, 1942 november 25-én a debreceni Kistemplomban elmondotta Révész Imre püspök.

Alapige: Márk ev. 3:21, 31—35. „Amint az övéi ezt meghallák, eljövének, hogy megfogják őt; mert azt mondják vala, hogy magán kívül van. És megérkezének az ő testvérei és az ő anyja, és kívül megállva, beküldének hozzá, hivatván őt. Körülötte pedig sokaság ül vala; és mondának neki: imé a te anyád és a te testvéreid ott kün keresnek téged. Ő pedig felele nekik, mondván: Ki az én anyám, vagy kik az én testvéreim? Azután elnézván köröskörül a körülötte ülőkön, monda: imé az én anyám és az én testvéreim. Mert aki az Isten akaratát cselekszi, az az én fitestvérem és nőtestvérem és az én anyám.”

Jézus nem volt vértagadó. Utolsó könnye nemzetének szólott, utolsó földi gondja a kereszten az édesanyja volt. Nála ritkán előforduló metsző gúnnyal ostromozta korának vallási virtuózait, a farizeusokat, akik holmi szent és kegyes szín alatt ki akartak bújni a szülők tiszteletének és támogatásának természetes kötelessége és isteni parancsa alól.

Ez a nyilatkozata sem vértagadó, csak azt az igazságot állítja elénk roppant erejű szemléletes-séggel, hogy az ő családjába nem a vér, hanem a Lélek kapcsol bele: *Isten akaratának a Szent Lélek munkájából fakadó megcselekvése.*

Jézus családjába, az Egyházba tehát vérségi úton sohasem lehet belésszületni. Egyháztagságunk Istennek a Krisztusha beoltó örök végzésén alapul ugyan, tehát születésünk és minden más létkezet előtt vette eredetét, de *valóságossá, élővé és teljessé* csak akkor lesz, amikor a Lélek által újjászülvén, Istennek akaratát cselekedni és a magunkét megtagadni megtanuljuk. A „vérbeli magyar kálvinista” lehet nagyon találó néprajzi, történelmi vagy politikai megjelölés, de Krisztus egyházának itt kimondott élettörvényéhez semmi köze sincsen. Minden „vérbeli magyar kálvinista”-tól — ha ennél több köze sincsen Krisztushoz és az ő egyházához — éppenúgy kitélik Jézus teljes félreértése, sőt a vele való szembeszállás kísérlete, mint ahogyan ez a Jézus anyjától, testvéreitől és fajbéli honfitársaitól kitélt.

Hogyan cselekedhetjük Isten akaratát, tehát hogyan maradhatunk meg a Jézus családjában, nem a vér, hanem a Lélek által?

1. *Szeretettel.* A szeretet Istennek az az ős-akarata — mondja Kálvin —, amelynél tovább- és messzebbmenően mi nem fürkészhetjük akaratának mélységeit. „*Úgy szerette e világot...*” Miért? Az egyetlen magyarázat: *azért, mert szerette!* Ebből következik, hogy Isten akaratát cselekvő és cselekedni kész emberek közt, az egyházban, mint Jézus családjában sem lehet és nem is képzelhető más alapkapcsolat, mint a szereteté. Ezt az emberi alapkapcsolatot az egyház életében semmi más nem pótolhatja, és nem feledtetheti: sem a jogé, sem a világi érdeké és okosságé, de még az átlagos tisztaság kapcsolata sem. Mennyire magától értődik ez ennek az Igének tükrében — s mennyire nem magától értődő a valóságban! Ha az volna, nemcsak külön „Szeretetszövetség” alapítására nem lett volna szükség magyar református emberek között és számára (hiszen mi más maga az egyház, mint a szentek egyességéből létrejövő „szetetszövetség”?) hanem igazában még külön „szerelem-munkák”-ról sem kellene beszélni az egyházon belül (van és lehet egyáltalán az egyházban más munka és az egyháznak más munkája, mint a szereteté, a nagy apostoli parancs szerint: minden dolgotok „szerelemben menjen végbe!” I. Kor. 16:14). Jézus családja, egyházam: legyen minden munkád és egész léted szeretet, s akkor naponként mélyebben fogod megérteni és megvalósítani az Evangélium szívéig pillantó, elragadtató ágostoni szót: *ama et fac quod vis*, csak szeretni tudj s aztán tehetsz, amit akarsz!

2. *Szolgálat.* „Én tiköztetek olyan vagyok, mint aki szolgál” — szól a mi családunknak áldott feje. Az ő értelmében való szolgálat — tehát mind a tágabb, mind a szűkebb értelemben vett diakónia — nem egyéb, mint a szeretet óriási aranytömbjének naponkénti felváltása a mindennapi élet kicsiny filléreire. Testvéreim, egyházam: mindig is, de ma különösképpen ezeken a kicsiny, de szakadatlanul adott filléreken, a minden pillanatban kész önzetlen és nemcsak látszatos segítésen, a megosztott és szánktól megvont és sohasem sajnált falaton dől el, hogy Jézus családja vagyunk-e és tudunk-e és akarunk-e az lenni.

3. *Szenvedéssel.* Jézus családjára a szenvedés akkor következik el, amikor Isten titokzatos, próbáló akarata nem engedi, hogy az egyház aprópenzre váltsa a szeretetnek nála leteit aranytömbjé addig, amíg tűzbe nem veteti azt, mert meg mindig salakosnak találja és azt akarja, hogy még tisztább arany legyen belőle.

Isten ő, örök szeretetakarata a Jézus Krisztus megváltói szolgálata által bizonyult be, de megváltói szenvedése által teljesült be. Az egyház hálas viszontszeretetenek sem lehet más útja. Egyházam, ha sokat kell szenvedned — pedig kell és meg többet fog kellened! — tudd meg, hogy Jézus családja csak úgy maradsz, ha minden szenvedésed vele együtt való megfeszítettés, boldogan, hálaból, abban a hívő bizonyosságban, hogy te már azt sohasem szenvedheted, amit a te Fejed tevérted szenvedett, mind a pokolig való alászállással.

Íme így cselekszi Isten akarátát szeretettel, szolgálattal, szenvedéssel a Jézus családja.

*

És ugyanígy akarják cselekedni Isten akarátát Jézusnak itt, az atyák és vének gyülekezetében most megjelent nőtestvérei, e mi kedves folszentelendő diakonissza-testvéreink is. Ők sem lettek vértagadókká, csak Megváltójuk hívásának engedelmeskedtek, amikor kis családjuk közösségéből kibontakozva, Jézus nagy családjának, az anyaszentegyháznak akarják szentelni életüket Jézus iránti hálaból szeretet által, szolgálattal, szenvedés által.

Atyák és vének: amikor mi Jézus e kedves nőtestvéreit, szent fogadásuk meghallgatása után Istennek buzgó testvéri könyörgésben felajánljuk, mi magunkban is erősödjék meg ezáltal a vágy és elszánás Isten akarátának cselekvésére: arra, hogy szeretet, szolgálattal és szenvedés által jogi egyházból, liturgizáló egyházból, adószedő és anyagiakkal ügyeskedő egyházból Jézus családjává legyünk.

Ó, most nemcsak ez okos szüzeknek, akik szívének és életének kristálylámása tele a kegyelem olajával — most mindnyájunknak, egész egyházzal szól e nagy világéjfélnélben a kiáltás:

<i>Ímhol jő a Völegény</i>	<i>Tégy szívedre pecsétül,</i>
<i>Lelkem, menj elébe,</i>	<i>Bélyegül karodra:</i>
<i>Keresd nyugtód, mint szegény</i>	<i>Így lelked erejétül</i>
<i>Gazdag kebelébe'.</i>	<i>Élek csak számodra.</i>
<i>Kedves vendéget várok,</i>	<i>Mindvégig velem maradj</i>
<i>Szívem ajtajáru</i>	<i>Mennyei erővel,</i>
<i>Hulljanak a závarok,</i>	<i>Holtom óráján ne hagyj,</i>
<i>Mert már hozzánk járul.</i>	<i>Jövel, Ámen, jövel!</i>

A reverzális-ügyről

Dr. Szentpéteri Kun Béla egyházmegyei gondnok az egyházkerületi közgyűlésen a püspöki jelentéshez szólva, a következőket mondta:

Mindenki figyelmét megérdemlőnek tartom a reverzális kérdésében mondottakat. Én hosszabb időn át több alkalommal vettem magamnak bátorságot ama nézet nyilvánítására, hogy az úgynevezett reverzális törvény, az 1894:XXXII. tc. eltörléséért az országos kormánytól és törvényhozásnál zaklatolódni

nem célravezető. Egyrészt azért, mert az 1894-i egyházipolitikai törvények egyikének revízió alá vetése könnyen magával hozhatja a vele kapcsolatos másik két törvény revízióját is, már pedig ennek az egész kérdés-komplexusnak újból napirendre hozatala most valóságos nemzeti szerencsetienség volna. Másrészt azért, amire a püspöki jelentés is celoz, mertnogy a bajok forrása nem az országos törvény szerinti jogállapotban, hanem a lelkek elszaklatottságában van, amit pedig törvenynyozási úton nem lehet orvosolni. Vitán felüli, hogy a házasság akkor, amikor az állam törvényei szerint megkötött, a jog szempontjából teljesen kész, érvényes és minden jogkövetkezmenyt magával hozó. Ám a házasságratepek megis óhajtkak, legalább rendszerint óhajtkak, hogy házasságuknak a polgári jogeltheben pedig semmiele jogkövetkezménnyel nem járó egyházi megáldása is megtörténjek, és erről lebeszeini bizonyára sona senkit nem fogunk. Most kérdezem, ha eltörlöttetik az 1894:XXXII. tc. és helyreáll az 1868:LIII. tc. rendelkezése a gyermekek vallásának szigorúan a nemek szerint igazodásával, ellenben megmarad a római katolikus kanonjog szabálya, amely szerint római katolikus vallásu egyen házassága az egyház szempontjából csak akkor érvényes, ha római katolikus áldozó pap előtt kötöttik, meg vannak-e oldva a lelki nehezségek, el vannak-e háritva a lelki válságok? Hiszen a buzgó római katolikus jegyes akkor sem nyugszik meg abban, hogy a házassága egyházi megáldás éspedig a római katolikus pap egyházi megáldása nélkül maradjon, akkor is ágyasságnak hallja taníttatni és talan fogja érezni az e nélküli kötött házasságát. Viszont a római katolikus pap akkor sem járhat el a kánonjog őt feltétlenül kötelező szabálya szerint máskent, csak akkor, ha a házassulók biztosítják a születendő gyermekek római katolikus vallásban nevelését. Igaz, hogy az 1868:LIII. tc. rendelkezésének visszaállítása esetén ez az ígélet az állam törvénye szerint érvénytelen volna, de nem rosszabb-e, ha ezeket a szerencsétlen vegyesházásokat nem csupán a saját egyházuk elleni vétségre, hanem egyúttal az ország törvényeinek megsértésére kényszerítik, vagy éppen arra indítják, hogy a nehezségek elhárítása vegett egyikük hit nélkül, sőt hit ellenére hagyja el a vallását?

Amikor azt mondom, hogy a reverzális-törvény megváltoztatásáért ne zaklatolódjunk az országos kormánytól, legkevésbé sem akarom ezt az égető kérdést kicsinyelni. Számptalan szomorú anekdota száll közszájon a reverzális-üggyel kapcsolatos lelki háborúokról és azok elhárítására kieszt különböző fogásokról. Pedig bizonyára nem azok a reverzális-ügynek igazi mártírjai, akik az ebből származó ellentéteket, bajokat, szenvedéseket a világ elé teregetik, vagy akik közönségesen egyesnek mondott, de valójában inkább más jelzőt érdemlő kétfelé sántikálással a nehezségeket látszólag elhárítják, vagy megkerülik. Ennek az ügynek az igazán szomorú mártírjai azok az ifjak, akik isteni sugallatot éreznek keblükben, hogy megtalálták az életük egyetlen lehető párját, de emiatt a nehézség miatt nem szánhatják magukat kezdeményező lépésre. Még inkább azok a hajadonok, akik kénytelenek vállalni az örökös magánosság és örökös magtalanság állapotát, mert sem magukat szerelem nélkül odaadni, sem egyházukat megtögdni nem akarják. Mindezekhez azok a gyermekek, akik emiatt

a szörnyű akadály miatt nem tudnak megfogamzani és a világra jönni.

Ilyen mártírok pedig nemcsak a mi egyházunkban vannak, vannak a római katolikus egyházban is. Nem miertünk, nem a mi kedvünkre kellene tehát az orvoslás, hanem általános keresztyéni, sőt emberieségi érzésből. Én hiszem, hogy szeretett római katolikus testvéreink is belátják ennek a helyzetnek beteg és nyomorúságos voltát. Ez a kánonjegi szabály csak olyan helyen nem okoz nyugtalanságot, ahol a lakosság vallás szerint elkülönítve él. Nálunk magyaroknál, ahol egymással összeforrvan élnek a magyarok különböző vallásfelekezetei, ebből csak szomorúság támadhat.

Én hiszem, hogy vannak és lesznek Lonovics-lelkű magyar főpapok és lesz még a most 100 esztendőös Lambruschini-instrukcióhoz hasonló békét és áldást hozó rendelkezés. Míg ez nem lesz, nincs más orvosság, mint a vegyesházasságtól teljes tartózkodás, mert addig Jézus Krisztus híveinek különböző templomokban imádkozó csoportjai erőszakosan elvannak vágva az egymásközti békés családi élet lehetőségétől. Míg ez nem lesz meg, nekünk folyton rá kell mutatnunk erre a fájó sebre, de kérészetünk nem oda kell intéznünk, ahonnan nem tudnak adni. Helyesnek tartom a püspök úr állásfoglalását. Ne zörgessünk hiába az országos törvényhozás ajtaján, hanem arrafelé kell irányítanunk magyar testvéri szeretettel sürgető szavunkat, amerről az orvoslás csakugyan jöhet: római katolikus testvéreinkhez, hogy fogjanak össze velünk ebben a kérdésben a közös magyar jövődjért.

A jövődjő lelkípásztori sereg bíztošítása

Hozzászólás a püspöki jelentéshez.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Szeretett Püspökünk az órálló teljes felelősségével, a messzetekintő lelki vezér bölcs meglátásaival, s mindenkefelett a hívő értelem onnan felülről nyert világosságával tárta elénk jelentésében egyházkerületünk életének nagy kérdéseit és feladatait. Nemcsak hűséges és mesteri képet adott számunkra ebben a jelentésben, hanem Isten Igéjén alapuló mély tanításokat, komoly figyelmeztetéseket és megindító ösztönzéseket is. Mindnyájan hálásak vagyunk ezekért neki s szívből könyörgünk a Kegyelem Úrához, hogy az egyre súlyosodó idők folytán mind terhesebbé váló szolgálatához adjon nekünk a testi és lelki erő kettős mértékét s ama nem emberi bölcsességnek Lelkét, kinek hatalmával átvezetheti egyházkerületünk népét a halál árnyékának völgyén az istenfiak békeségébe.

A püspöki jelentésben felsorakozó sok fontos probléma között legyen szabad nekem ezúttal a lelkészkepzésről szóló részhez fűznöm néhány gondolatot.

Mindnyájunkat meg kell döbbsentenie és komoly megfontolásra kell indítania a jelentésben megállapított ama ténynek, hogy a magyarországi reformá-

tus theologiai főiskolák közül a debreceni egyetem hittudományi karára s ezzel együtt egyházkerületünk lelkészkepzőintézetébe iratkozott be ebben a tanévben a legkevesebb elsőéves hallgató.

Hogy a theologus-iffjúság létszáma országosan és évek óta állandóan csökken, az közismert tény s az átmenetileg mutatkozott lelkészkepzőtermelés után mindeddig nem is okozott aggodalmat. Mégis azok, akik a pillanatnyi gyakorlati érdek mögött az anyaszentegyház jövőjének messzibb távlatait figyelték, éppen nemcsak most kezdtek ráeszmélni a veszedelemre, amely ebben a jelenségben látóhatárunk szélén felsötétlett.

Nem kívánok most ennek a veszedelemnek egyetememes vonatkozásaival foglalkozni, csak megjegyzem, hogy a szellemi és anyagi természetű hatóok egész szövevénye mered itt a magyar reformátusság felelős tényezőire lelkismerete elé. Kétség-telenül vannak ezek között olyanok is, amelyek, legalább időlegesen, kívülesnek egyházunk hatáskörén, idők jelei és ítélete gyanánt. Meggyőződés szerint azonban a theologiai főiskolák elnéptelenedésének sok olyan oka is van, melyeket az egyház egyetemének, az összes felelős tényezőnek együttes erővel kell, minden partikulárizmust félretéve, a szellemi és anyagi lehetőségek bölcs egyesítésével, intézményesen megszüntetniök, amíg még ad hozzá kegyelmi időt nekünk a hosszútűró és irgalmas, de egyben szent és igazságosan ítélő Úristen.

De az egyetememes szorongató és sürgető létkérdésben belül különösen a tiszántúli egyházkerület közgyűlését kell megdöbbsentenie annak, hogy az általános létszámcsökkenés közben a theologus ifjak száma éppen Debrecenben, éppen a mi egyházkerületünkben a legkisebb. Hiszen nem szorul bizonyításra, hogy a lelkészkepzésről mindenestre kiváltáságos módon történik gondoskodás éppen Debrecenben, ahol az egyetemi fakultás feltétlenül nagyobb és gazdagabban felszerelt lehetőségei s még egy külön lelkészkepzőintézet is rendelkezésre állanak erre a célra. Még megdöbbsentőbbé teszi ezt a helyzetet az, hogy a mi egyházkerületünkben a magyarországi reformátusság seregének fele ad egyfelől termőtalajt a jövődjő lelkípásztorok kiválogatódására, másfelől gyülekezeteket, munkamezőket, melyek pásztorokra szorulnak és várnak. A debreceni theologus ifjúság elapadása folytán tehát a magyar reformátusság e legnagyobb és leggyökeresebb serege válhatik pásztor nélküli nyájá.

Az tehát, hogy a theologusok létszáma mindenütt csekély, semmiképpen sem menthet fel minket történelmi felelősségünk alól. A kevés theologus közül Debrecenben nemcsak legalább annyinak kellene lennie, mint Budapestben vagy Kolozsvárt, hanem az egyházkerület lélekszámát tekintve, legalább annyinak, mint a négy másik főiskolán együttevve. E helvett kevesebb van, mint akármelyik másikon. Sürgős teendők állanak tehát előttünk s még a mai és a várható rendkívüli körülmények sem teszik ezeket elodázhatóvá.

Ezek a teendők, a püspöki jelentés útmutatása szerint is, elsősorban arra irányítandók, hogy a lelkész pálya elvégzését minden, arra alkalmasnak mutatkozó és érdemesnek ígérkező ifjú számára anyagilag a legmesszebbmenően megkönnyítsük, a

legkiválóbbaknak pedig ingyenessé tegyük. Közgyűlésünknek, tiszteletteljes véleményem szerint nemcsak készséggel, de köszönettel kell megadnia a püspök úr által az elnökség részére kért kifejezett meghatalmazást arra, hogy a kollégiumi költségvetés és más, e célra szolgáló források megkeresésének keretében már a jövő tanévre szólóan és idejében intézkedéseket tehessen. De ezen túlmenően az egyes egyházmegyéknek és gyülekezeteknek is vállalniok kellene erejükhöz mért számú theologus ifjú tanítási és eltartási költségeit. Ma nem az alapítványok és alapok létesítésének idejét éljük s nem gondolhatunk a messze jövőben valamikor gyümölcsöző kamatokra, hanem évről-évre az élő tőke természetéből kell azonnali segítséget nyújtanunk az arra rászorultaknak és érdemeseknek. Teendőink második csoportját a püspöki jelentés az ifjúságnak a lelkészi pályára való irányításában jelöli meg. Legyen szabad kifejezést adnom annak a meggyőződésnek, hogy ezen a téren egészen új, alaposan végiggondolt és megszervezett propagandára van szükségünk. Mindezekelőtt rá kell mutatnom arra a tapasztalati helyzetre, hogy középiskolát végző ifjúságunk nem látja tisztán és túlzottan terhesnek látja a debreceni theologiai tanulmányozás anyagi feltételeit. Mert igaz ugyan, hogy az egyetemi tandíjak teljes összege magas, de az is igaz, hogy tanulmányait eredményesen végző theologus ifjú sohase fizet teljes tandíjat s a hittudományi karnak messzemenő lehetőség van a kezében arra, hogy magaviselet, tanulmányi előmenetel és vagyoni helyzet mérlegelésével kivétel nélkül minden tisztességes ifjúnak lényegesen megkönnyítse, a kiválóknak pedig egészen könnyűvé tegye a tanfolyam elvégzését. A lelkészkepzőintézetnek pedig a Kollégium internátusával és konviktusával kapcsolatban szintén nagyon komoly módjai vannak arra, hogy a kötelességét híven teljesítő ifjú számára elhordozhatóvá tegye az életfenntartás terheit. A legációk, ösztöndíjak, pályadíjak az előbbiekkal együtt, mérlegelésem szerint Debrecenben is biztosítanak annyi anyagi támogatást ifjainknak, mint a többi theologiai főiskolákon s ha ezeket a lehetőségeket, amint arra rámutattam, újjakkal is korszerűen pótoljuk, nem hiszem, hogy a debreceni theologus ifjú hátrányosabb helyzetbe kerülne bármelyik máshol tanuló társával szemben. De ez a körülmény ma nem nyilvánvaló, nem köztudomású. Megfelelő módokon és eszközök által elsősorban arról kell gondoskodnunk, hogy pályaválasztás előtt álló ifjúságunk még idejében tiszta és biztató képet nyerhessen arról, hogy legyőzhetetlen anyagi akadály nem áll útjában annak, hogy theologiai tanpályáját a debreceni egyetemen és az ősi Kollégium keblén végezhesse el.

Hiszem, hogy püspökünk „egészen nagy lelki szorongással“ lelkipásztorainkhoz, gimnáziumi igazgatóinkhoz, vallásánárainkhoz és fenntartótestületeink elnökeihez intézett kérése az illetők lelkiismeretében és szívében tetteindító visszhangra talál s keresni és irányítani fogják az alkalmasnak ígérkező ifjakat. De azt gondolom, az egyházkerület, a lelkészkepzőintézet és az egyetemi hittudományi kar részéről segítségükre kell sietnünk ebben a missziójukban. Bizom abban, hogy Isten áldása kísérmé püspökünknek, professzorainknak, indíttatást érző

lelkipásztorainknak a pályaválasztás előtt álló ifjúságunk körében teendő látogatásait, bizonyosátételeit, velük tartandó bensőséges konferenciáit. Ezeket a találkozásokon iskoláink vezetői és tanárai is az együttlét testvéri légkörében nyerhetnének erőt és módokat irányító munkájukhoz.

És végre legyen szabad rámutatnom arra is, hogy amiben a debreceni lelkészkepzés adottságban és lehetőségben kiváltságosabb a többi főiskoláknál, éppen abban nem volt teljességében kiépítve és kihasználva mindezüdig. Van egyetemi hittudományi karunk, Istennek hála gazdag szellemi és eszközi felszereléssel és van lelkészkepzőintézetünk, szintén meggyarapodott nevelői erővel s gondosan kiépített ifjúsági életközösségi keretekkel. De a két intézmény, a személyi egyetértés és eszményi célközösség zavartalan kegyelmi ajándéka ellenére sem hozhatta létre eddig még azt a mintaszerű lelkészkepzést és nevelést, amelyet éppen Debrecenből kell várunk, az egész magyar református egyház javára. Most, Isten kegyelméből, fordulóponthoz érkezünk ebben a nagy kérdésünkben. A püspöki jelentés is felhívja a figyelmet arra, hogy az új lelkészkepzőintézeti szabályzat révén éppen jelen közgyűlésünk van hivatva az egyetemi hittudományi kar tagjait ez egyházkerületi lelkészkepzés munkájába egészen szervesen és alkotmányosan bekapcsolni. Ha a közgyűlés méltóztatik majd úgy határozni, a hittudományi kar tagjai a lelkészkepzőintézetnek is tanárai lesznek. Ez valóban nagyjelentőségű tett lesz, de csak akkor, ha nem pusztán pápiroskapcsolat marad. Ha professzoraink lelkészkepzőintézeti tanársága egy megtisztelő formáságon túl tartalmat is nyer s amire bizonyára teljes szívvel-lelékkel készek, belevonatnak a lelkészkepzőintézet nevelői, gyülekezeti munkáiba s tevékeny részt vesznek abban a misszióban is, amelynek célja éppen a theologus ifjúság állandó utánpótlásának biztosítása.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés! Mind-ezeket azért voltam bátor a püspöki jelentésnek nem kiegészítésére, hanem csupán böles és szívhezszóló útmutatásai aláhúzására megemlíteni, hogy ezzel is biztosítsuk püspökünket: meghallottuk órállói, vezéri és pásztori szavát, megértettük a veszedelmet és készek vagyunk annak leküzdésében követni őt Krisztus Urunk parancsának teljesítésében. Isten színe előtt alázatosan kell megismernünk mulasztásainkat, mikor megláttunk néhányat a lehetőségek közül, melyeket nem használtunk fel a *jövendő lelkipásztori sereg biztosítására*, de ugyanakkor maga az, hogy lehetőségeket láthattunk meg, már a Kegyelem ígérete is, hogy ha odaadjuk imádkozó és szolgáló életünket erre, az Aratás Ura küld munkásokat az Ő aratásába.

Dr. Makkai Sándor,
egyházkerületi tanácsbíró.

Egyházkerületi közgyűlésünk

Tiszántúli református egyházkerületünk ezévi közgyűlését november hó 25—26. napjain tartotta Debrecenben. Előző napon délelőtt bírósági gyűlés volt, melyen kisebb jelentőségű, rövid ügyek sorát

intézték el. Délután pedig esperes-gondnoki értekezlet volt, a püspök és egyházkerületi főgondnok elnöklése alatt, hol javarészt a fontosabb közgyűlési tárgyak megbeszélése szerepelt.

November 25-én, szerdán reggel fél kilenc órakor nyílt meg a közgyűlés, a debreceni városháza dísztermében. Püspök úr bibliaolvasása és fohásza után, báró Vay László főgondnok tartott megnyitó beszédet, melyben a legaktuálisabb kérdésekre mutatott rá. Az elnöki megnyitó beszéd teljes terjedelmében belefoglaltatik a közgyűlés jegyzőkönyvébe.

Magyarország Kormányzóját a közgyűlés a következő távirattal üdvözölte:

„A Tiszántúli Református Egyházkerület közgyűlése, az egész egyházkerület képviseletében teljes hódolással köszönti Főméltóságú Kormányzó Urunkat arról a földről, hol egykor bölcsője ringott, ahol felnevelkedett, férjüvé és Isten választott emberévé magasztosult, ahonnan tisztáiban látjuk dicsőséges küldetését, nagy áldozathozatalát s őrizzük legkedvesebbjeinek haló porait. Köszöntő szavunkban milliók szíve dobbanása egyesül: Fény nevére, áldás életére! D. Dr. Révész Imre, püspök. Báró Vay László, főgondnok.

Majd a következő kegyeletos szavakkal örököltette meg a Kormányzóhelyettes emlékéét a közgyűlés jegyzőkönyve lapjain:

Nemcsak az egyházkerületi közgyűlés, de az egész Tiszántúli Református Egyházkerület nevében mélyen meghatva állunk meg s teszünk tisztelettel oly korán elköltözött, nagyra-
hívatott Kormányzóhelyettesünk emlékéét s remegő lélekkel megvalljuk, hogy a gyorsan suhanó napok s nagy események sem enyhítik érte viselt fájdalomunk tűzét. Könnyeink folyó-
sán át láttuk Őt a mérhetetlen tiszta magasságok felé emelkedni s hisszük, hogy a magyar nemzet mindig jelfelé jog tekinteni, valahányszor Őreá gondol s az eljövendő késő nemzedékek Benne fogják keresni és találni a magyar jellem, férjasság, bátorság, puritánság és kötelelességtudás prototípusát. Emlékét az Írás szavával áldjuk s örökídjük ide jegyzőkönyvünk lapjaira: „Akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok, örökkön-örökké.”

Az időközben megejtett választások bejelentése következett, melynek végén esküt tettek az egyházkerület új tanácsbírái: Csernák Béla, Boros Jenő, Szűtor Jenő és Dr. Harcsár Géza. Püspök úr szíves szavakkal üdvözölte őket új tisztükben; erre Csernák Béla felelt.

Nagy sajnálattal fogadta a közgyűlés Dr. Magoss György legidősebb tanácsbíró megismételt lemondását.

Mindjárt a közgyűlés kezdetén a püspöki jelentés került az érdeklődés homlokterébe. Magasértékű hozzászólások hangzottak el; ezek közül a két nagyobb méretű hozzászólás Lapunk mai számában, tudósításunk előtt olvasható.

A közgyűlés első délelőtti, 12-től 1 óráig a Kistemplomban a közgyűlési tagok jelenlétében diakonisszaszentelés volt, melyen az Igét főtiszteletű püspök úr hirdette; Lapunk mai számának vezetőhelyén közöljük ezt a mélyenszántó igehirdetést.

Visszatérve a püspöki jelentésre, sajnálnunk kell, hogy még csak részleteket sem közölhetünk belőle, szűkrezabott referádánk keretében. Lényegesnek ítéljük azonban, hogy a hozzáfűzött tizennégy rendbeli határozati javaslatból néhányat ideiktatunk; nagy szeretettel kérvén kedves olvasóinkat, hogy a remélhetőleg nemsokára megjelenő egyházkerületi közgyűlési jegyzőkönyvből igen gondosan olvassák és tanulmányozzák át a messzetekintő, gazdag tartalmú jelentést.

A határozati javaslati főbb tételei ezek voltak:

1. Egyházkerületi közgyűlésünk tiszteletét és hálás köszönetét fejezi ki püspök urunk előtt e legújabb jelentésért, mely tartalma gazdagságával, örüllői hűsége teljességével s lelkünkkel Isten trónusához emelő magas szárnyalásával, méltán sorakozik két előbbi püspöki jelentése mellé. Hálákat adunk az erős és hatalmas Istennek, azért a fényugárért, melyet püspök urunk jelentésén, mint transzparensen keresztül, idevetített életünk rögös és homályos utaira. Lelkünk mélyéről morajlik a zsoltáriró szava: „Az Úr Istennek nagy tetteivel járok; csak a Te igazságodról emlékezem.” (Zsolt. 71:16).

2. Püspök urunkkal együtt siratjuk a mi hősi halottainkat, akik hűvek voltak mindhalálig, akiknek az életük sem volt drága, hogy messze idegenben odaáldozzák ifjú életüket a magyar hazáért, a nemzet megmaradásáért, a Krisztus magyar földre helyezett Anyaszentegyházáért. Vajha valóra válnék püspökünk szava: „szívüknek idegen földön kiömlött vére, a magyar föld s a magyar lélek, a magyar nemzet és magyar állam új ezer esztendejének legyen, el nem tiporható, magvetése!”

6. A magyar államhatalom két kimagasló reprezentánsáról névszerint megemlékezik az előttünk fekvő püspöki jelentés. Dr. Hóman Bálint, az országosan, sőt Európáson ismert nevelőtörténettudós, egy évtizedig vitte a vallás- és közoktatásügyi tárcát s ez idő alatt változatlan jóindulattal kezelte egyházunk s iskoláink — közöttük ősi debreceni Kollégiumunk — ügyeit. Méltán fejezzük ki iránta hálánkat.

A legszebb reménységgel köszöntjük az új kultuszminisztert, Dr. Szinyei Merse Jenőt s bizalommal tekintünk tanügyi kormányzása elé. Fáy István államtitkár és Dr. Bernáth Géza osztályfőnök kipróbált, sokszor megtapasztalt, megértő támogatását, mint állami kapcsolatainkban egyik nagy erősségünket, hálás bizalommal kérjük ezután is.

7. A püspöki jelentés indítására, közgyűlésünk utasításul adja az esperes uraknak, hogy az egyházkerület felosztása problémáját, a jövő 1943. év jolyamán, egyelőre a lelkészegyesületek értekezletein, valamint az arra alkalmas presbitéri konferenciákon, missziói összejöveteleken, a rendelkezésre álló anyag alapján, beható megbeszélés tárgyává tétetni szíveskedjenek. A leszűrendő anyag, határozat, vagy véleménynyilvánítás időről-időre haladéktalanul felterjesztendő püspök úr kezéhez, és a mindenkorai lehetőséghez képest a nyilvánossággal is közlendő.

10. Püspök urunkkal együtt kéri és inti közgyűlésünk a lelképásztorokat, hogy az akár más egyházakból, akár nemkeresztényen vallásközösségekből református egyházunk kebelébe áttérni kívánókat a lehető leggondosabban és leglelkismeretesebben kezeljék; tág kaput egyáltalán ne nyissanak s kényesebb esetekben hallgassák meg az esperesatyák tanácsát, akik ez ügy állandó figyelemmel kísérésére ezennel elkötelezettek.

12. Erőteljesen felhívja közgyűlésünk minden illetékes egyházi örüllő figyelmét, a közel két éve indított kollégiumi segítőakcióra, amely eddig sajnos, nem a remélt mértékben váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Nagyon sokak lelkében mintha kihűnt volna a hála oltártüze, akik pedig számbavehetetlen áldásokat vettek az ősi Alma Materből, fiait szíve kicsorduló vérével tápláló anyamadártól. Amíg nem késő: siessünk a volt tanítványok szívében felszítani a legemberibb és legkeresztényibb érzést, a nagy szükségbe jutott Kollégium mielőbbi hathatós megsegítését.

13. A püspöki jelentésnek a lelkészképzésre vonatkozó részében foglalt konkrét javaslat alapján, egyházkerületi közgyűlésünk, a szokott általános időközi felhatalmazás mellett, különös felhatalmazást is ad az Elnökségnek arra, hogy egyrészt a kollégiumi költségvetés keretében, másrészt külön e célra szolgáló források megkeresésével, már a jövő tanévtől kezdve lényeges támogatást vagy teljes ingyenességet biztosítson az arra érdemes, lelkési pályára készülő ifjak számára. Szolgáljon ez az erőteljes intézkedés, a lelkési pálya fenyegető elnéptelenedésének ellensúlyozására.

Uray Sándor.

EGYHÁZKERÜLETI KÖZGYŰLÉSŰNKRŐL szóló tudósításunkat a Debreceni Protestáns Lap jövőheti számában folytatjuk. Részben lapzárlat, részben Lapunk korlátozott terjedelme miatt ezúttal több anyagot nem közölhetünk. Szerkesztőség.

K Ü L Ö N F É L É K

FELSZENTELT DIAKONISSZÁINK. Az őszi egyházkerületi közgyűlés első napján, november 25. déli 12 órakor, a debreceni református Kistemplomban, diakonisszaszentelés volt, melyre a következő diakonisszatestvérek jelentkeztek: Balogh Margit Adél, Dudás Margit Ottilia, Héjjas Erzsébet Erna, Huszár Lenke, Magyar Mária Kornélia, Rab Erzsébet Klára, Sörös Juliánna Janka, Szalay Erzsébet, Úrr Ilona Izabella, Váczy Juliánna Judit, Vida Zsuzsanna Berta. A legközelebbi diakonisszaszentelés ezelőtt két évvel tartatott, ugyancsak az őszi egyházkerületi közgyűlés keretében a Kistemplomban. Legforróbb áldáskívánásunk kísérje Istennek szentelt pályafutásukban a most felszentelt kedves testvéreket.

Az egyházkerületi lelkészi főjegyző lemondása szerepelt az egyházkerületi közgyűlés másodnapi tárgvsorozatán. A lemondást az egyházkerületi közgyűlés elfogadta s az új főjegyző megválasztásához a szavazást elrendelte.

Az egyházkerületi híroság időszakos tanácsa az 1943. évre a következőképpen alakult meg: Elnökség: Püspök és Főgondnok. Rendes tagok: Uray Sándor, Harsányi Pál, id. Porzolt István, Dr. Szarka Sándor, Dr. Szentpéteri Kun Béla. Póttagok: Dr. Erdős Károly, Kolozsváry Kiss László, Dr. Juhász Nagy Sándor, Dr. Rác Albert, Rásó István.

Tanárválasztás és eskütétel. Az egyházkerületi közgyűlés rendi tanárválasztás is történt. A kollégiumi polgári fiúiskolához rendes tanárokká választottak Ballai József és Szabó Béla, akik eddig is ott működtek. A választás egyhangúlag, közfelkiáltással történt. Az esküt a közgyűlés színe előtt velük együtt tette le Dr. Péter Zoltán, a kollégiumi tanárképző új igazgatója.

Debreceni tanárok eskütétele, tanítók ünnepélyes beiktatása. A Dóczy-intézethez megválasztott új tanárok: László Géza, Ördög László, Dr. Rác Jenő, Tankovics Margit és Pál Erzsébet ünnepélyes esküt tettek, a megválasztott tanítók közül pedig beiktatták a következőket: vitéz Nagy Pál, Fekete Sándor, Futóné Molnár Anna, Bakóczy Mihály, Nagy Ferencné, Szabó Gizella, Nosztray Erzsébet, Molnár György, Ritoók Sándor, Tariska Margit, vitéz Kádár Sándor, Sass István, Futó Zoltán, Mester Béla, Biky Sándor, Újvárossy Vilmos, Jeney Anna, Hamza József, Nvakas László, Kovács László, Bencze Ferenc, Karabélyos Anna, Fekete Sándorné, Ormós Kata, Kulcsár Dezsőné, Dusicza Ferencné, Loós Gyula, Tóth Erika, Bódi Szeréna tanítókat. A püspök lelkesítő beszédét intézett az új tanárokhöz, rámutatott arra, hogy tanárokat és tanítókat a nemzetnevelés hatalmas és átfogó földi egységébe foglaljuk össze, amely egységnek megalapozója és legvégső biztosítója az Isten országának egysége. Végül arra kérte őket, hogy mindnyájuk arcán, mindig, amikor a gyermekek közé lépnek, legyen ott Jézus szelíd-sége. A püspök beszédére László Géza válaszolt a tanárok nevében és azt emelte ki, hogy mindig a legszilárdabb alapot választják életükben és munkájukban: Jézus Krisztust. A tanítók nevében vitéz Nagy Pál beszélt és tett ígéretet a fiatalok nevében, hogy nevelői munkájukat tehetségük és lelkiismeretük szerint végzik el. Azt kérte a presbitériumtól, hogy még ha anyagi áldozatokba kerül is, ha csak egyetlen lehetőség van rá, akadályozza meg a további létszámcsökkenést a református elemi iskolákban. Most még csak az iskolákból hiányoznak ezek az emberpalánták — mondotta —, de néhány esztendő múlva már az egyházból is hiányozni fognak.

Nyugdíjas lelkészek, lelkészözvegyek és árvák drágasági segélye. Az Egyetemes Konvent elnöki tanácsa legújabbán úgy rendelkezett, hogy azoknak a nyugdíjas lelkészeknek, lelkészözvegyeknek és lelkészárvánoknak, akik eddig 20%-os drágasági segélyben részesültek, 1943 január 1-től drágasági segélyük 40 (Negyven) %-ra emeltessék fel; ezenkívül 20%-os drágasági segélyben azok a nyugdíjas lelkészek is részesüljenek, akik drágasági segélyben eddig nem részesültek.

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter tárcája költségvetésének tárgyalásakor gazdag tartalmú beszédben kijelentette, hogy a segédlelkészi illetmények felemelése, a korpótlék magasabb valorizációja, a tanári óradíj feleme-

lése, a kántori és tanítói javadalom kettéválasztása, a jövő-évi költségvetésben újabb rendezést nyertek.

A Kollégiumi Kántus a Kollégiumért. A Debreceni Kollégiumi Kántus november 14-én és 15-én kétnapos kirándulást rendezett Csengerbe és Porcsalmára, ahol műsoros kollégiumi napot tartott nagy érdeklődés mellett. Mindkét helyen megelőző istentiszteleten szerepeltek ének-számmal, prédikált Baja Mihály debreceni lelkész. Este az ünnepélyen Csengerben Pótor Sámuel lelkész, Porcsalmán Varga Ferenc lelkész mondott megnyitó beszédet, míg felolvasással D. Dr. Nagy Sándor kollégiumi vallásnár és Baja Mihály debreceni lelkész működtek közre, ugyanekkor a Kántus tagjai Szigethy Gyula vezetésével ének- és zene-számokat, valamint szavalatokat adtak elő. A két helyen mintegy 1000 P adomány gyűlt egybe a Kollégium számára.

A debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület minden hónap elsőjén kiadja havi munkaprogramját, melyet nagy lelki örömmel és Isten iránti hálával szemlélünk. A munkakör mondhatni napról-napra gyarapodik. Sok az aratnivaló, de az Úr küld munkásokat is. A legújabb havi programból olvassuk Dr. Lükő Gábor, vitéz Ferenczy Miklós, Dr. Vadaszi Sándor, Dr. Ménes Lajos, ifj. Nagy István előadók neveit. Nagyon érdekes, hogy legújabbán a debreceni KIE munkaprogramjába vette a leányok összevűjtését is, akiknek Bibliaórákat, munkaórát és önképzőkört tartanak. Áldott munka folyik ezenkívül az utcagyermekotthonban és a KIE tanoncotthonban; ez utóbbi helyen minden reggel és este áhitatot tart a vezető. A debreceni KIE fáradhatatlan aqilis elnöke Nagy István diakonisszaintézeti igazgató-lelkész.

Tasnádi Nagy András nyilatkozata a budapesti vallás-oktatók konferenciáján: „Boldogan emlékszem a gyermekkoromra, amikor voltak szeretett hitoktatóim. Voltak lelki küzdelmeimben vezetőim, amikor mint ifjú én is vergődtem a hit és hitetlenség között s nem egyszer kerestem az Áldott Orvos kezét. A Biblia olvasását Bethlen Gábortól tanultam. Ő tanított meg azzal, hogy naponta olvasta békében és háborúban, belettségében. Mindig örömmel és elmerülve.”

A debreceni Árpád-téri templom jubileuma. Lélekemelő jubileumi ünnepélyt rendezett az Árpád-téri egyházrész vasárnap délelőtt az Árpád-téri templom építésének harmincadik évfordulója alkalmából. A templomban — mely szorongásig megtelt — a református egyház vezető egyneműségei is megjelentek. Tíz órakor istentisztelet volt, Dr. Szász Imre esperes bibliát olvasott és lélekből fakadó imát mondott. Általános figyelem kísérte Révész Imre püspök igaz- hirdetését, mely mély hatást váltott ki. Gyönyörűen énekelte Dr. Szász Imre esperes felesége Nvakas László orgonakísérete mellett. Istentisztelet után tartották meg az egyházrész rendkívüli tanácsulását ugyanakkor a templomban, melyen Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor bemutatta Vecsey Imre és felesége, Bruckner Karolina arcképét és ismertette a család történetét. Majd a Püspök úr tartott mélyvessző emlékbeszédet; ez alkalommal a többek között ezeket mondotta: A Vecsey-család nem félve a gyermektől, vállalta az Istenben megalapozott életnek szent kockázatát, mert ők igazán semmit nem hoztak magukkal a világra és semmit sem akartak göresös önzéssel és ragaszkodással elvinni. A Vecsey-család ezért tudta számos más hozzá hasonló magyar és debreceni családdal együtt annyira meggazdagítani még külsőképpen is, de ennél még inkább belső értékekkel a magyar életet. A Püspök ezután arról beszélt, milyen nagyon sívár és rendezetlen volt a templom környéke még 22 és fél évvel ezelőtt is. Megvetett hely volt a Csicsogó Debrecenben. És ha ez a templom itt nem állt volna már akkor — folytatta a püspök emelt hangon —, itt még most is olyan lenne a környezet és a világ, mint ötven évvel ezelőtt. Ahova egyszer az élő Isten oda engedi építeni a maga tiszteletének hajlékát, neki égő áldozatos szívek által, ott az a hajlék szépíti meg a környéket és vonzza maga után a tisztaságot és a rendet, az emlékedettebb, a megbecsültebb, dédelgetettebb emberi életet. Ezért vagyunk mi — egyebek között — nagyon násalásak Vecsey Imre és Bruckner Karolina emlékezetének és ezért tartjuk oda hűséggel és féltő szeretettel ezt az emléket a mai nemzedék elé.

Egy svéd egyházi lap beszámol azokról a szinte legyőzhetetlen nehézségekről, amelyek az egyházi életben a visszahódított Karéliában tornyosulnak. Harminckét lutheránus egyháznak nincs többé temploma. Egyetlenegy olyan egyház sincs, amelynek ne lenne szüksége épületek javítására. Számos parókiát és ortodox lelkészi lakást lerombol-

tak. Körülbelül 180 millió finn márkára becsülik azt az összeget, amit a javításokra kell fordítani. Ez azonban nagyon is alacsony szám, mert a felbecsülés óta az árak emelkedtek. — Az olyan helyeken, ahol a templomot hasznavehetetlenné tették, magánházakban vagy iskolákban tartanak istentiszteletet. A gyülekezetek általános elszegényedése, a nagy anyag- és munkáshiány miatt egyelőre gondolni sem lehet a javításokra. Legsürgősebb feladatnak tekintik a parókiák felépítését, hogy legyen egy központ, ahonnan a szellemi életet irányítják. Ehhez is azonban szükséges a külföldről jövő támogatás. Az ortodox egyház helyzete még az evangélikusnál is siralmasabb Karéliában. Harminckilenc templom közül huszonegyet leromboltak. Az istentiszteleti kellékeket vagy tönkretették, vagy ellopták. Az egyházak még a természetbeni járandóságokat sem tudják papjaiknak fizetni. Az anyagi helyzet általában rendkívül súlyos és a jövő elé csak a legnagyobb sötétenlátással tekinthetnek.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

7750—1942. szám. TÁRGY: A „Református Jövő” tiszántúli sajtószolgálat.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű lelkipásztor urakhoz és valamennyi tanintézet tekintetes igazgatóságához.

A debreceni református egyházközség gyülekezeti hetilapja, a „Vasárnap”, a nehéz anyagbeszerzési viszonyok miatt a debreceni református presbitérium folyó évi nov. hó 17-én tartott gyűlésének határozata értelmében a „Református Jövő” országos hetilappal egyesül az 1942 december 19-én megjelenő karácsonyi számtól kezdve.

Eddig a „Vasárnap” csak mint a debreceni gyülekezet hetilapja működött. Most a „Református Jövő” kebelében rendszeres sajtószolgálat fogja figyelni az egész tiszántúli egyházkerület életét, az egyes gyülekezetekben és tanintézetekben azokat a megmozdulásokat és eseményeket, amelyek országos érdeklődésre tarthatnak számot.

A „Református Jövő” országos elterjedtségét, közleményeinek sokoldalúságát a téma megválasztása és az olvasóközönség szempontjából nem kell külön hangsúlyoznom. Jelenleg 13,000 példányban jelenik meg és a református hívek összessége olvassa, mivel minden református egyháztag megtalálja benne azt, ami közéről érinti és érdekli.

Felhívom és kérem tehát a lelkipásztor, lelkész urakat és a tanintézetek igazgatóságait, hogy egyrészt a „Református Jövő” tiszántúli sajtószolgálatának ügyét előfizetésükkel és máscknak erre való felhívásával támogatni szíveskedjenek, másrészt pedig hirtelintézetileg a tiszántúli szerkesztőséget Dr. Farkas Pál lelkipásztor címén, Debrecen, Kálvin-tér 17. keressék meg. A tiszántúli anyagközlésre vonatkozólag a lapzárta pénteken déli 12 órakor van.

Szükségesnek tartom, hogy az egyházkerület sajtószolgálatára így kapcsolódjak bele szervesen az egyetemes magyar református egyház sajtóéletébe.

Debrecen, 1942 november 20.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

7552—1942. szám. TÁRGY: Lelkészképesítő vizsgák ideje 1943 februárjában.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes urakhoz.

Az érdekeltekkel leendő közlés végett tudatom, hogy az I. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat idejéül az 1943. évi febr. 10. (tizedik) napján d. e. 9 óráig; a II. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat idejéül pedig 1943. évi február hó 11. (tizenededik) napján d. e. 9 óráig tűztem ki.

Mindkét vizsgálat a debreceni Kollégium épületében tartatik.

Az I. lelkészképesítő zárthelyi írásbeli vizsgálat február 8-án délután 3 órától, a II. lelkészképesítő zárthelyi írásbeli vizsgálat pedig február 9-én délelőtt 9 órakor az egyházkerületi főjegyzőnél a Kollégium kistanácstermében.

Mind az I., mind a II. lelkészképesítő vizsgálatra jelentkezők a vizsgálatot megelőzőleg 1 (egy) hónappal tartoznak okmányaik (theologiai végbizonyítvány, illetőleg lelkészképesítő vizsgálati bizonyítvány, az összes szolgálati bizonyítványok a theologiai tanfolyam bevégezése, illetőleg az I. lelkészképesítő vizsgálat letétele óta) a lelkészképzőintézeti igazgatóhoz, illetve az egyházkerületi főjegyzőhöz beküldeni, hogy az esetleges hiányok pótlására idő álljon rendelkezésre.

Egyben közlöm, hogy a II. lelkészképesítő vizsgálati bizottság csak olyan szolgálati bizonyítványt fogad el, amelyben nemcsak a segédlelkézi szolgálatra történt bejegyzés, hanem legalább kétévi időtartamra a lelkézi szolgálatok igazolása is benne foglaltatik.

A dolgozatok beadási határideje 1942 december 1.

A dolgozatok a szokott negyedív formában, bekötve, lapszámozva, géppel írva (ha a gépettelés elháríthatatlan akadályokba ütközik, nagyon olvasható, tiszta kézírással) adandók be a fenti határidőig a lelkészképzőintézet igazgatójához, illetőleg az egyházkerületi főjegyzőhöz (Debrecen, Révész-tér 2), akik fel vannak hatalmazva, hogy bekötetlen, lapszámozatlan, vagy olvashatatlan írású dolgozatokat ne fogadjanak el.

A lelkézi szolgálati napló beküldése és bejegyzéseinek igazolása ügyében a 2312—1942. sz. körlevelem utolsó bekezdésében foglaltak az irányadók („Debreceni Protestáns Lap”, 1942. év 74. lap).

A dolgozatokkal egyidejűleg küldendő be a lelkészképzőintézeti igazgatóhoz, illetőleg az egyházkerületi főjegyzőhöz 60 (Hatvan) pengő vizsgálati és pecsédij és 20 fillér kézbesítési díj is. Tudatom az érdekeltekkel, hogy az illetéki díjszabás alapján az I. lelkészképesítő oklevélre 2 P-s, a II. lelkészképesítő oklevélre 10 P-s okmánybélyeget kell felragasztani, amelynek ára a vizsgálati és pecsédijjal együtt szintén beküldendő.

Szigorú mihez tartás végett közlöm az érdekeltekkel, hogy a dolgozatok beadására kitézett *fenti határidőnek meghosszabbítására semmiféle címen, még a legsúlyosabb vis maior esetén sem lesznek hajlandó.* Idevonatkozó kéréseket hivatalom el sem fog fogadni senkitől.

A dolgozatok érvényesítése ügyében a II. lelkészképesítő vizsgálatra nézve a 11—1941. sz., az I. lelkészképesítő vizsgálatra vonatkozólag a 382—1941. sz. egyházkerületi közgyűlési határozat rendelkezik.

Debrecen 1942 november 24.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetések

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a *K i a d ó h i v a t a l* címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj millimétersoronként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

A debreceni református Dóczi Leánynevelőintézet igazgatótanácsa pályázatot hirdet a leányliceumnál és tanítónőképzőnél lemondás folytán megüresedett ének- és zenetanári állásra. Az igazgatótanács a megüresedett tanszéket olyan református vallású férfi vagy nőtanárral óhajtja betölteni, akinek tanítónőképzőintézeti ének-zenetanári oklevele van. — Javadalmazás a nem-állami tanszemélyzet részére megállapított javadalmazással azonos. Közzolgálatban nem állónál a zsidótörvény alá nem esés okmányokkal igazolandó. A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket ez év december 30-ig a Dóczi Leánynevelőintézet igazgatótanácsához címezve a debreceni református Dóczi leányliceum és tanítónőképző igazgatóságához kell beküldeni.

Karcag református gimnáziuma szabályszerű illetményekkel pályázatot hirdet a lemondás által megüresedett

történelem-földrajz szakos rendes tanári állásra, mely helyettes tanárral is betölthető. A református vagy evangélikus vallású pályázók a karcagi Református Egyház Presbitériumához intézendő folyamodványukat folyó évi december 15-ig nyújtják be a gimnázium igazgatóságánál. Okmányokkal igazolandó: életkor, családi állapot, keresztyén származás, állampolgárság, tanári képesítés, eddigi szolgálat, katonasághoz való viszony. Az állást január elsején kell elfoglalni.

Makó református polgári fiúiskolája szabályszerű pályázatot hirdet államsegélyes, c) **szakos helyettes tanári** állásra és egy **ideiglenes óraadó** keres. Előbbire csak megfelelő vallású és képesítésű férfitanár pályázhatik, utóbbira bármilyen tanár jelentkezhetik. A helyettes javadalma, első lépése állami rendszerű, az óraadó megegyezés szerinti. Határidő mindkét állásra december 21. A több középiskolájú, olesó városban mellékkereset is bőven kínálkozik. Szolgálat miatt különböző helységben élő házaspár vagy házaspárjelölt összekerülése is szerencsésen elősegíthető lenne egy várható újabb lemondás folytán már a közeljövőben. Bővebbet levélben. Igazgatóság.

Szatmárnémeti református gimnázium igazgatótanácsa pályázatot hirdet egy **magyar-latin, latin-történelem és leltárpelész** szakos **rendes tanári** állásra. Pályázhatnak olyan református vallású, okleveles tanárjelöltek vagy állásban lévő tanárok, akik a fenti tárgyakból középiskolai tanári képesítést nyertek. A javadalmazás az állami javadalmazással azonos. A szabályszerűen felszerelt kérvényeket december 15-ig kell a Gimnázium Igazgatóságához elküldeni.

Biharszentjános református egyházközségének iskolaszéke pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett **II. sz. tanítói** állásra. Pályázhatnak megfelelő képesítésű férfi- vagy nőtanítók. Helyi javadalom: lakás kerttel és évi 416 pengő. Fizetékieskiegészítő államsegély illetményhivataltól. Kötelesség díjlevél szerint. Pályázati határidő december 21. Református Lelkészi Hivatal, Biharszentjános (u. p. Bors).

A **géresi** református egyházközség pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedő **kántortanítói** állásra 21 napos határidővel. Javadalom: három szoba, koryha, melléképületek, kertes lakáson kívül föld, tűzifa, búza 500 pengőre értékelve. Ugyanezek a természetbeni járandóságok külön kántori javadalomnál 300 pengőre értékelve, államsegély. Kötelesség törvény szerint. Természetbeni járandóságokról érdeklődőknek választ ad: Református Iskolaszéki Elnökség, Géres, Szatmár megye.

A **nagyrábéi** református egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet hadiszolgálatra behívott **kántortanítója** helyettesítésére. Kötelesség, fizetés törvényes. Nők is pályázhatnak. Határidő 21 nap. Állás azonnal elfoglalandó. Református Lelkipásztori Hivatal, Nagyrábé (Bihar vm.).

A **püspökladányi** református egyházközség pályázatot hirdet hadbavonult **kántortanító** helyettesítésére. Fizetés törvényszerű. Ezenfelül énekkarvezetésért évi 300 P, temetésekért stóla cca 800—900 P. Pályázati kérvények református Lelkészi Hivatal címére küldendők december 15-ig. Állás azonnal elfoglalandó.

Püspöklelei református iskolaszék 21 napi határidővel pályázatot hirdet a református iskola **II. sz. tanítói** állására. Javadalom 10% helyi hozzájárulás, 90% államsegély. Törvényes lakbér, vagy természetben lakás. Állás betöltésénél az esetleg megjelenő kultuszminiszteri rendelet értelmében más képesítésűek is figyelembe vétetnek. Pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Kiszombor, küldendők.

Zsadány református egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet újonnan szervezett **V. sz. tanítói** állásra. Fizetés és kötelességek törvény szerint. Javadalma: 10% helyi hozzájárulás, többi államsegély és törvényes lakbér. Pályázhatnak férfiak és nők. Pályázati határidő 21 nap. Kellően felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal, Zsadány (Bihar m.) címre küldendők.

TARTALOM:

Révész Imre: Jézus nőtestvérei
Szentpéteri Kun Béla: A reverzális ügyről
Dr. Makkai Sándor: A jövőendő lelképásztori sereg biztosítása
Uray Sándor: Egyházkerületi közgyűlésünk
Különfélék — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetések — Hirdetések

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.
Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés.

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsösztetés azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít
Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával.

TELEFONOK:

Bank: 19-70. és 22-32. Terményosztály: 28-66. szám.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat jutányos áron készíti

Szénási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉGI PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A „TAKARÉKOSSÁG” KERESKEDELMI RT.

kötélékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkori pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JOZSEF ÉS FIA ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT. PÉCS, József-u. 30.

1867—1942.
75. év

Orgonák, harmóniumok javítása, átépítése, új homlokzatsípek, villamos fűtatóberendezések — Méltányos feltételek, művészi kivitel.

